

Záznam z 6. jednání pracovní komise předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k transparentnosti státní správy

konané v pátek dne 10. února 2016 9:00-11:15 hod.
v budově Úřadu vlády (Strakova akademie), místnost č. 281

Přítomní členové:

Bc. Martina Houšková, předsedkyně, Oddělení boje s korupcí, ÚV ČR
Mgr. et. Mgr. Tomáš Jirovec, Ministerstvo vnitra
Ing. Kateřina Vojtová, Ministerstvo vnitra
Mgr. et. Mgr. Adam Vojtěch, Ministerstvo financí
Mgr. Jiří Károly, Ministerstvo práce a sociálních věcí
prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc., Vysoká škola ekonomická
JUDr. Vít Samek, Českomoravská konfederace odborových svazů
Ing. Mgr. Oldřich Kužílek, Otevřená společnost
Mgr. Daniel Holý, Oživení

Náhradníci:

PaedDr. Ivana Dufková, Transparency International

Přítomní hosté:

Ing. František Kučera, Oddělení boje s korupcí, ÚV ČR
Mgr. Zuzana Brücknerová, Ministerstvo vnitra
Mgr. Tereza Tichá, Ministerstvo vnitra

Průběh jednání:

1) Zahájení jednání

Zástupce Oddělení boje s korupcí František Kučera přivítal přítomné hosty a členy komise na 6. jednání pracovní komise předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k transparentnosti státní správy a představil program jednání. Členové komise byli informováni o změně předsedkyně pracovní komise. Novou předsedkyní je Martina Houšková z Oddělení boje s korupcí Úřadu vlády ČR.

2) Plán činnosti pracovní komise na rok 2016

Jednání pracovní komise v následujícím roce budou předcházet jednání Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí, která se dle předběžného harmonogramu bude scházet přibližně jednou za dva měsíce. František Kučera následně představil body, kterými se bude komise v následujícím období zabývat. Jedná se jak o nové úkoly, tak o průběžně plněné úkoly, které byly zakotveny v již v loňském Akčním plánu boje s korupcí na rok 2015. Jedná se zejména o zahájení příprav nelegislativního materiálu, který se bude věnovat srovnání činnosti, práv a povinností státních zaměstnanců a úředníků územních samosprávných

celků, návrh zákona o státním zastupitelství, zveřejňování profesních životopisů představených, zveřejňování seznamu poradců a poradních orgánů. Pracovní komise se dále bude zabývat realizací projektů eSbírký a eLegislative, nominací zástupců státu do obchodních korporací a státních podniků, zpřístupněním eKLEPU veřejnosti, návrhem zákona o obcích, krajích a hlavním městě Praze a bude sledovat zřízení Úřadu pro dohled nad financováním politických stran.

Jednou ze záležitostí, kterými se bude pracovní komise zabývat, jsou pravidla etiky státních zaměstnanců, jejichž problematika byla představena Zuzanou Brücknerovou. Pravidla etiky státních zaměstnanců byla vydána na základě zákonného zmocnění v § 77 odst. 1 písm. t) zákona o státní službě služebním předpisem náměstka pro státní službu. Tento služební předpis se, kromě státních zaměstnanců, vztahuje i na zaměstnance v pracovním poměru zařazené na místech, která byla systemizována jako místa služební. Neupravuje ovšem pravidla etiky zaměstnanců zařazených na pracovních místech, na něž se, naopak, vztahuje usnesení vlády ze dne 9. května 2012 č. 331 o Etickém kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy, jež se stalo pro státní zaměstnance a zaměstnance vykonávající správní činnosti obsoletním. Další existence uvedeného usnesení vlády by měla být v průběhu roku vyřešena. Aktuálním záměrem sekce pro státní službu je zároveň vydání metodiky a případové studie k problematice etiky státních zaměstnanců. V první fázi se bude zaměřovat na problematiku korupce, přijímání darů a střetu zájmů. Doplňující informace jsou v současné době dohledatelné na webových stránkách Sekce pro státní službu. Podle návrhu Vladimíry Dvořákové je vhodné, aby každý rezort měl svůj etický kodex, který vzejde z diskuse se zaměstnanci daného rezortu a bude odrážet specifické pracovní prostředí. Etický kodex vydaný náměstkem pro státní službu by tak měl představovat spíše rámcový dokument. Dle Zuzany Brücknerové již taková praxe funguje na Ministerstvu zahraničních věcí, kdy došlo k vytvoření etického kodexu, který upravuje specifickou oblast přijímání diplomatických darů. Sekce pro státní službu však nemá oprávnění nařídit povinné vydání etických kodexů v jednotlivých rezortech, existuje však možnost doporučit určitý rámeček. Zkušenosti zaměstnanců Ministerstva práce a sociálních věcí s fungováním etických kodexů představil jeho zástupce Jiří Károly. Vít Samek doporučil, aby byl etický kodex zpracován stručně, tak, aby byly stanoveny jasné limity jednání, mimo jiné z důvodu právní závaznosti etického kodexu vydávaného jako služební předpis. Dle Vladimíry Dvořákové není stanovení právní závaznosti etického kodexu správnou cestou, má se jednat spíše o kultivaci způsobu jednání. Zástupkyně Sekce pro státní službu upozornila na současnou situaci, kdy již ze zákona jsou služební předpisy pro státní zaměstnance závazné a porušování povinností z nich vyplývajících je porušením služební kázně a případným důvodem pro zahájení kárného řízení. Připustila ovšem, že by specifika etických kodexů měla být formulována prostřednictvím metodických materiálů zdola ze strany zaměstnanců. Při tvorbě metodiky k etickému kodexu dojde k obeslání úřadů k získání podnětů od jednotlivých rezortů. Dle Oldřicha Kužílka je důležité propojit dvě diskutované roviny – mít závazný předpis, který jasně stanovuje limity jednání a také edukativní část, která vzniká ve spolupráci s dotčenými rezorty a zaměstnanci. Zástupci Ministerstva financí a Ministerstva vnitra doporučili důkladně vymezit pojem daru, který není v současné chvíli vhodně definován. Stanovení 300 Kč částky jako hranice pro přijetí daru členové komise označili za nevhodnou.

Členové komise dále projednávali návrhy bodů, které by mohly být zařazeny na program jednání pracovní komise. Oldřich Kužílek zmínil zákon 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, problematiku otevřených dat a tzv. re-use princip. Doporučil, aby se komise více zabývala principem opakovaného použití dat než jen otevřeným datům a apeloval na posílení možnosti získání dat žadateli. Tomáš Jirovec představil aktuální novely zákona 106/1999 Sb., ve kterém se definice tzv. re-use nenachází, za to jsou do novely zakomponovány prvky, které umožňují opakované využití dat. Dále představil další chystané změny ve zmíněném zákoně – informační příkaz, možnost poskytnutí zálohy na mimořádně nákladné vyhledávání. Zástupce Ministerstva vnitra uvedl, že opakované zapojení oblastí otevřených dat a přístupu k informacím do nového národního akčního plánu Partnerství pro otevřené vládnutí (OGP) může být velmi problematické z hlediska průchodnosti novely zákona 106/1999 Sb. a jeho vymahatelnosti.

Tomáš Jirovec dále upozornil na problematiku návrhu zákona o zadávání veřejných zakázek, konkrétně nezveřejňování informací označených dodavatelem za důvěrné. František Kučera uvedl, že tímto podnětem a problematikou veřejných zakázek se zabývá Pracovní komise k hospodárnému nakládání s majetkem státu.

3) Základní informace o procesu tvorby Akčního plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2016 až 2018 (3NAP OGP), včetně harmonogramu

František Kučera následně představil mezinárodní iniciativu Partnerství pro otevřené vládnutí (Open Government Partnership, OGP), v rámci které dochází ke tvorbě třetího národního akčního plánu a jednotlivých závazků v něm zakotvených. Následně byly představeny požadavky, které by měly nové závazky splňovat. K účelu konzultace zasláných podnětů k závazkům je 29. 2. 2016 svolán Workshop, kterého se zúčastní jak členové pracovních komisí, tak zástupci rezortů, profesních komor a veřejnosti.

Členové pracovní komise mají možnost zasílat své podněty na emailovou adresu ogp@vlada.cz. Bližší informace k veřejným konzultacím i podobě závazků lze najít na webových stránkách Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí, www.korupce.cz.

4) Diskuse – náměty členů pracovní komise na stanovení závazků pro 3NAP OGP

Oldřich Kužílek členům představil své návrhy k možným závazkům 3NAP OGP. Prvním z návrhů je oblast přístupu k informacím, kde by mělo dojít k institucionální reformě a lepšímu zakotvení principu opakovaného použití, zajištění lepší vymahatelnosti a zároveň ochrany před zneužíváním. Otázkou může být zřízení institutu informačního komisaře a informační příkaz. Druhý z návrhů se týká svobody médií, a to jak v oblasti radničních periodik, tak v oblasti celostátní, kdy dochází ke zploštění mediální scény. Důležitým krokem by mělo být poskytování podpory médiím při přístupu k informacím. Poslední navrhovaný bod se týkal financování neziskového sektoru. Byla vznesena otázka, zda je v rámci iniciativy OGP možné zapojování veřejnosti také formou finanční podpory neziskového sektoru.

Členové komise byli požádáni o zaslání podnětů k možným závazkům, které by mohly být konzultovány na zmiňovaném Workshopu. Tyto by měly být Oddělení boje s korupcí zaslány

před konáním Workshopu a následně budou rozeslány mezi všechny členy komise tak, aby se s náměty mohli seznámit.

Zhodnocení Akčního plánu Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2014 až 2016 provádí tzv. Nezávislý hodnotící mechanismus (IRM). V současné době je k dispozici pracovní verze zprávy, po zapracování připomínek budou členům komise představeny závěry zprávy IRM.

5) Různé

V současné době dochází ke Zhodnocení plnění opatření v Akčním plánu boje s korupcí na rok 2015. Finální zhodnocení bude projednáno vládou a bude návazně představeno členům pracovní komise.

František Kučera ukončil jednání v 11:15 hod.

17. února 2016

Zapsala: Bc. Martina Houšková

Schválila: Bc. Martina Houšková

Schváleno dne 2. března 2016